

دانشگاه پیام نور استان تهران

واحد تهران شمال

پروژه کارشناسی

رشته ی مهندسی کامپیوتر

عنوان گزارش پروژه:

تحلیل نقاط قوت وضعف درس روش پژوهش و ارائه

استاد:

دکتر سید علی رضوی ابراهیمی

تهیه کننده:

فاطمه مودتی شولمی

بهار 1400

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
1-مقدمه.....	1 الی 2
2-مطالب مفید و نقاط قوت درس روش پژوهش و ارائه.....	3 الی 7
3- مطالب غیر مفید و نقاط ضعف درس روش پژوهش و ارائه.....	8 الی 10
4-کمیوهای آموزشی.....	11 الی 13
5- توقعات آموزشی دانشجویان.....	14 الی 16
6- نتیجه گیری.....	17 الی 18

1-مقدمه :

در این گزارش به تحلیل نقاط قوت و ضعف و مطالب مفید و غیر مفید درس روش پژوهش و ارائه و همچنین کمبودها و توقعات آموزشی دانشجویان از این درس می پردازیم. ابتدا توضیح مختصری در مورد تعریف پژوهش و ارائه خواهیم داشت.

پژوهش، به معنای بررسی یا کاوشی سخت کوشانه و به معنای خاص، تحقیق و تجربه‌ای جامع با هدف کشف واقعیت‌های نو و تفسیر درست این واقعیت‌ها، تجدید نظر در نتیجه‌گیری‌ها، نظریه‌ها و قوانین پذیرفته شده در پرتو واقعیت‌های کشف شده و به کارگیری عملی نتیجه‌گیری‌ها، نظریه‌ها و قوانین جدید است.

انتقال اطلاعات (روش‌ها، ایده‌ها، دستورالعمل‌ها، توضیحات) به گروهی از افراد در یک مکان مشخص (سالن اجتماعات، کلاس‌های درس، سازمان، شرکت، موسسه و...) با کمک ابزارهای چند رسانه‌ای و سمعی - بصری (فیلم، عکس، پوستر، موسیقی، اسلاید، و...) و با اهداف مختلف (آگاهی‌سازی، ایجاد انگیزش، متقاعد سازی، تغییر نگرش و رفتار) است که می تواند بصورت تعاملی یا غیر تعاملی باشد تعریف ارائه می باشد.

در معنایی دیگر، پژوهش فرایند رسیدن به راه حل‌های قابل اطمینان از طریق گردآوری، تحلیل و تفسیر داده‌ها به گونه‌ای برنامه‌ریزی شده و نظام‌مند است. فرایندی منطقی و معقول است که هدف آن کشف روابط بین پدیده‌ها است. به دلیل نظم و ترتیب حاکم بر پدیده‌ها و رویدادها، امکان تنظیم قوانین، اصول و نظریه‌ها در رشته‌های گوناگون فراهم شده است و این قوانین و اصول و نظریه‌ها، به نوبه خود گویای نظم و همسانی موجود در پدیده‌هاست.

پژوهش و ارائه یکی از اساسی ترین نیازها برای نیل به پیشرفت و توسعه همه جانبه یک کشور است و قدرت و استقلال هر کشوری بر پژوهش و تولید علم استوار است. بنابر این نوع و سطح فعالیت های پژوهشی یکی از شاخص های اصلی توسعه و پیشرفت محسوب می شود. موفقیت در تمام فعالیت های مربوط به توسعه از جمله صنایع، کشاورزی و خدمات به نحوی به گسترش فعالیت های پژوهشی بستگی دارد.

پژوهش یکی از محورهای مهمی است که ضامن پیشرفت و توسعه پایدار در هر کشور به شمار می آید. اگر پژوهشی صورت نگیرد، دانش بشری افزایش نخواهد یافت و دچار سکون و رکود خواهد شد. بدون انجام پژوهش، امور آموزشی نیز از پویایی و نشاط لازم برخوردار نخواهد بود. از این رو یکی از عوامل اساسی پیشرفت در کشورهای توسعه یافته، توجه خاص به امر پژوهش است. اصولاً پیشرفت و توسعه، ارتباط مستقیمی با تحقیقات علمی دارد و رشد و توسعه کشورهای پیشرفته در نتیجه سرمایه گذاری در بخش پژوهش است. حجم وسیع پژوهش های علمی در کشورهای توسعه یافته صنعتی گویای این واقعیت است.

توسعه علمی، صنعتی و فرهنگی هر کشور بدون پرداختن به امر پژوهش با موفقیت چندانی همراه نخواهد بود. در واقع پژوهش موتور محرک پیشرفت و توسعه محسوب می شود. حتی اگر نشانه هایی از توسعه بدون پرداختن به مبانی پژوهشی رخ دهد آن توسعه مستمر و پایدار نخواهد بود و نمی تواند مسیر مطمئنی را طی کند. بنابراین، پژوهش مبنای توسعه است و تضمینی برای استمرار توسعه به شمار می آید. هم چنین، به کار بستن نتایج پژوهش های انجام شده در هر زمینه به بهبود راهکارها و روش های معمول در زمینه های مورد نظر منجر می شود.

2- مطالب مفید و نقاط قوت درس روش پژوهش و ارائه :

پژوهش یا تحقیق یک روند هوشمندانه، هوشیارانه، خلاقانه و سامانمند برای یافت، بازگویی و بازنگری پدیده‌ها، رخدادها، رفتارها و انگاشته‌ها است. پژوهش همچنین برای استفاده از پدیده‌های موجود برای دست یافتن به راهکارهای عملی و فناوری‌ها به کار می‌رود.

در این درس به مطالب ارزنده و مفیدی پرداخته شده که باعث آگاهی دانشجویان در زمینه پژوهش تحقیق و ارائه میشود تا بتوانند در هر زمینه‌ای از تحقیقات علمی توانمند شوند و به بهترین نحو ممکن تحقیقات ارزشمندی را ارائه دهند و اینکه با پایه و اساس تحقیق و پژوهش آشنا شوند.

جامعه امروز به تحقیق و پژوهش در هر زمینه‌ای نیازمند است که موجب شکوفایی و پیشرفت است و توسط نیروی انسانی متخصص انجام می‌شود و این اشخاص ابتدا نیازمند آگاهی در زمینه روش پژوهش و ارائه می‌باشند تا بتوانند تحقیقات کاربردی و مفیدی در جهت کمک به جامعه انجام دهند.

یکی از مطالب مفید این درس در ابتدای امر تعریف دقیق و قابل فهم تحقیق و پژوهش می‌باشد قبل از انجام هر کاری باید تعریف درستی از این دو مقوله در ذهن باشد تا دانشجویان بتوانند در این راه به درستی گام بردارند. دانشجویان باید شناخت درستی از تعریف تحقیق و پژوهش داشته باشند تا با آگاهی کامل تحقیق و پروژه‌ای ارزشمند ارائه دهد.

مطلب مهم بعدی این درس آشنایی با انواع روش‌های تحقیق و پژوهش که دانشجویان بتوانند شناخت درستی در این زمینه داشته باشند با این دسته بندی‌ها آشنا گردند و نهایتاً روش مورد نظر خود را با توجه به شرایط موجود انتخاب کنند مسلماً اینگونه گزینش بهتری خواهند داشت.

دسته بندی دقیق و تعریف درست و آشنایی با انواع گزارش پروژه تحقیق سمینار پایان نامه گزارش کارآموزی گزارش کار آزمایشگاه از جمله مطالب مفید این درس می‌باشند که دانشجویان در طول تحصیل خود باید بسته به رشته خود آنها را انجام دهد که لازمه آن شناخت دقیق دانشجویان این مباحث

میباشد که این درس به این نیاز اساسی دانشجویان می پردازد. همه این مطالب گران مایه درامیاد گیری مفید میباشند و تمیز دادن این ها از هم به فهم درست دانشجویان کمک کرده و نهایتاً منجر به نتیجه درست و اثربخش خواهد شد. اینکه دانشجوی بتواند این ها را به درستی از هم تفکیک کند در انجامشان هم موفق تر خواهد بود و این امر بار علمی جامعه را بالاتر میبرد. همه این مطالب مهم نه تنها در طول تحصیل بلکه در آینده شغلی آنها هم موثر و پرکاربرد است.

از مطالب مهم دیگر میتوان به معرفی پایگاه های اطلاعاتی اشاره کرد که بسیار ضروری میباشد چرا که دانشجویان میتوانند با آنها آشنا گردیده و با مراجعه به آنها علم و دانش خود را به روز و افزایش دهند و این امر موجب میشود که آنها منبع درستی برای پژوهش خود داشته باشند با مطالب علمی به روز با بار علمی بالا که افراد با تخصص در آنها نقش دارند. پایگاه های اطلاعاتی چراغ راهی برای آینده سازان این جامعه میباشد و انگیزه و امیدی به آنان تزریق می کند.

اصول فنی آیین نگارش و مرجع نویسی به شکل شفاهی و کتبی هم از مطالب مهم دیگر است. برای یک تحقیق علمی و پژوهش نیاز به ویرایش درست میباشد علاوه بر اصل مطالب که باید پر محتوا و بامعنی باشند و ویرایش هم نقش پررنگی دارد چون جنبه بصری هم مهم است در یک تحقیق و پژوهش و ارائه درست عوامل متعددی در کنار هم منجر به یک نتیجه ارزشمند خواهند شد. دانشجویان بعد از فراهم کردن مطالب از منابع اطلاعاتی معتبر باید اقدام به ویرایش کنند که در این زمینه نیاز به آموزش دارند که توسط این درس با آن آشنا گردیده و اینگونه کار علمی شایسته تری ارائه می دهند و در آینده برای پروژه های حرفه ایی در زمینه ارشد یاد کتری و یاد در محیط کاری موفق تر خواهند شد.

پس تعریف دقیق و واضح تحقیق و پروژه و دسته بندی انواع اینها و همچنین اطلاع رسانی در مورد انواع پایگاه های علمی برای تحقیق و پژوهش دانشجویان و اصول فنی آیین نگارش از مطالب بسیار مهم میباشد که هر کدام در جای خود بسیار کلیدی و مهم هستند. دانشجویان در ابتدای کار با تعریف تحقیق و پژوهش و ارائه آشنا شده و بعد با انواع تحقیقات و اینکه برای انجام تحقیق و پژوهش از چه منابع و پایگاه

های علمی معتبر کمک بگیرند که نهایتاً نتیجه کار بار علمی بالایی داشته باشد. و نهایتاً اینکه بعد از جمع آوری اطلاعات با ارزش و کاربردی باید آنها را ارائه دهند که نیاز به آشنایی با اصول آیین نگارش دارند تا بتوانند نتیجه تحقیقات شفاهی خود را به شکل کتبی توسط نرم افزارهای مختلف نوشته و ویرایش کرده و ارائه دهند. باین کار آیندگان هم میتوانند از تحقیق ها به شکل های مختلف استفاده کنند.

امروزه برجسته ترین شاخص بالندگی و توسعه یافتگی یک کشور را در توانایی های فن آوری و پژوهش های علمی و کاربردی آن جست و جو می کنند و جایگاه تحقیق در امر توسعه، به خصوص توسعه پایدار، بر کسی پوشیده نیست. پژوهش به لحاظ قابلیت ها و کارکردهایش، به انسان امکان افزایش دانش و اطلاعات، بهبود وضع زندگی اجتماعی و اقتصادی را می دهد و به طور کلی، موجب پیشرفت جامعه می شود.

لازمه دانش در دسترس بودن منابع حرفه ایی به روز و مفید با بار علمی بالاست و کتاب هایی که اطلاعاتشان با دقت فراوان و سطح علمی بالا جمع آوری و ویرایش گردیده است. در این زمینه همیشه نقاط قوت و ضعفی وجود دارد که با آگاهی کامل از آنها میبایست منابع بهتری را در سطح جامعه منتشر کرد. مخصوصاً کتاب های دانشگاهی که از اهمیت بالایی برخوردار هستند چرا که تحصیل کرده ها و نیروی متخصص آینده با این اطلاعات باید وارد بازار کار و زندگی شوند و در پیشرفت و توسعه جامعه اثر گذار باشند.

از نقاط قوت کتاب مدنظر پرداختن به مبحث پایگاه های علمی میباشد که بحثی طلایی برای خوانندگان کتاب میباشد. دانشجویان در ابتدای کار بسیار ناتوان در انجام تحقیق هستند. آنها نمی دانند برای انجام پژوهش خود از کجا شروع کنند و از چه منابع حرفه ایی و به روزی استفاده کنند تا نتیجه بهتری را رقم بزنند. پس این مطلب کمک شایانی به خوانندگان کتاب می کند هرچقدر این منابع و پایگاه های علمی به روز تر آگاهی داده شوند سطح علمی تحقیقات و پژوهش ها افزایش می

یابد. کمک گرفتن از این مراجع علمی دانشجویان را توانمند و ذهنشان را فعال و درخشان می کند. این کپی برداری از تحقیقات دیگران نیست بلکه کمکی است که چگونه تحقیق خود را آغاز و سازمان دهی کنند و دلسرد نشوند. با اشتراک گذاشتن علم و دانش در سرتاسر جهان کمک ارزنده ایی به پیشرفت جهان خواهد شد.

مطالب عملی این کتاب شامل اصول فنی نگارش و اینکه دانشجویان چگونه پروژه پایانی و پایان نامه خود را ارائه دهند و همچنین نحوه آشنایی با ارائه کتبی و شفاهی از نقاط قوت کتاب هستند و پرداختن هر چه بیشتر به این مطالب کمک بزرگی در زمینه کارهای عملی ما خواهد بود.

جامعه امروز نیاز به مطالب عملی بیشتر از تئوری دارد. هر چند این دو مقوله باید توأما باشند ولی مباحث تئوری از عملی پیشی گرفته است به این دلیل مباحث علمی کتاب از نقطه قوت به شمار می آید. دانشجویان در امر عملی نیاز به آگاهی سازی بیشتری دارند و وقتی اطلاعات خود را تکمیل کردند باید بدانند چگونه آنها را ارائه دهند.

همچنین آشنایی دانشجویان با پایان نامه پروژه پایانی سمینار پروپزال به شکل شفاهی و کتبی کمک می کند ابتدا اینها را از هم تمیز دهند و بعد با اصول جمع آوری اطلاعات جمع بندی و ویرایش آنها آشنا گردیده و با نحوه ارائه کتبی و شفاهی آگاهی پیدا کنند و در نهایت همه این موارد منجر به کار علمی با کیفیتی خواهد شد.

هرچقد دانشجویان به شکل عملی با آگاهی و منابع به روز و تخصصی تحقیق و پروژه انجام دهند در سطح علم و دانش آنها موثرتر خواهد بود چرا که اینها نیروی کار جامعه هستند و با اعتماد به نفس بیشتری وارد عرصه ی کار خواهند شد و آینده جامعه روشن تر خواهد بود و پیشرفت بیشتری نصیب جامعه می شود.

این کتاب سعی دارد ابتدا جنبه تئوری و بعد جنبه عملی روش پژوهش و ارائه را برای دانشجویان قابل فهم کند تا بعد از مطالعه دقیق بتواند نتیجه بهتری حاصل کنند. البته با ویرایش سالانه کتاب می شود این کتاب ارزشمند را پربارتر کرد.

3-مطالب غیر مفید و نقاط ضعف درس روش پژوهش و ارائه :

موفقیت و توسعه پژوهش در هر جامعه نیازمند گسترش رویکرد پژوهشی (پژوهش مدار) در آن جامعه است. منظور از رویکرد پژوهشی نگاهی مبتنی بر پژوهش نسبت به موضوع های مختلف می باشد. کسانی که در فعالیت های خود رویکردی پژوهشی دارند قبل از هرگونه تصمیم گیری به مطالعه وضعیت موجود پرداخته و با تجزیه و تحلیل مشاهدات خود به بهترین راه حل ها می اندیشند. هم چنین، آنان تلاش می کنند تا از نتایج آثار سایر پژوهشگران نیز به نحو شایسته ای استفاده کنند.

در این قسمت درمورد مطالب غیر مفید و نقاط ضعف درس روش پژوهش و ارائه صحبت می کنیم. هر کتابی علاوه بر مطالب مفید و مهم و کاربردی مطالبی غیر مفید و اضافی دارد که میتوان با کاهش آن مطالب یا حذفشان به مطالب مفید و ضروری افزوده شود تا آگاهی دانشجویان بیشتر شود. مطالب این درس در جای خود ویژه و ضروری هستند ولی اشاره به مطالب عملی و کاربردی بهتر از مطالب تئوری میباشد.

اصول اساسی در ارائه مطالب علمی که بیشتر جنبه تئوری دارد از مطالب ضروری نیست و غیر مفید است بیشتر جنبه آگاهی از نظر تئوری دارد. دانشجویان به مطالب عملی و کاربردی برای ارائه تحقیق دارد.

تعریف و خصوصیات ارائه شفاهی و کتبی و ویژگی آنها باز جنبه آگاهی صرف است. سیستم انتقال اطلاعات و عوامل کارآمد در سیستم ارائه هم غیر مفید و غیر ضروری است.

مطالب غیر مفید و غیر ضروری بیشتر جنبه تئوری و آگاهی دهنده هستند و صرفاً برای خواننده باعث افزایش دانش هستند. اما این درس هدف اصلی کمک به خوانندگان در زمینه عملی است. این مطالب میتوانند کمتر توضیح داده شوند و مطالب عملی مانور بیشتری داده شوند.

امروزه نیاز جامعه به آموزش عملی و کاربردی بیشتر احساس می شود چرا که سال های زیادی است که آموزش های ماحول محور تئوری میچرخد و این امر بار علمی جامعه را کاهش می دهد و متأسفانه دانشجویان در زمینه پژوهش های عملی ناتوان هستند.

از نقاط ضعف این درس نپرداختن به انواع نرم افزارهای به روز و توانمند در امر ارائه کتبی و شفاهی اشاره به این مبحث بسیار ضروری است. نرم افزارهای ویرایش متن و ارائه شامل ورد-پاورپوینت-لاتک-که امروزه بسیار پراهمیت و کاربردی هستند باید در مورد اینها در کتاب توضیح داده می شد که هر کدام برای چه نوع کاری کاربرد دارند. در مورد نحوه کار با آنها اطلاع رسانی می شد. چون دانشجویان با بعضی از نرم افزارها آگاهی ندارند و شیوه کار با آنها را بلد نیستند. هدف این کتاب باید کمک به دانشجویان در زمینه کار عملی باشد.

کتاب های دانشگاهی شامل نقاط ضعفی هستند که باید اصلاح شوند و مطالب کاربردی تری به کتاب ها افزوده شوند. نظر سنجی از دانشجویان در مورد کتب های درسی بهترین راه برای ویرایش نقاط ضعف و مطالب غیر مفید

می باشد. باید کتاب ها شامل مطالب به روز و نوشته شده توسط افراد فرهیخته و با دانش علمی بالا و دلسوز در این زمینه باشند.

از نقاط ضعف دیگر این که درس باید به شکل عملی تدریس شود و در طول ترم دانشجوی به شکل عملی گزارش های مختلف را زیر نظر استاد مربوطه انجام دهد. 2 واحد تئوری برای این درس کمک کننده نمیباشد. نرم افزارهای که امروزه در تمام دانشگاه های معتبر و درجه یک دنیا به شکل عملی تدریس می شود باید تدریس شوند تا دانش و علم دانشجویان از حالت تئوری فراتر رفته و فرهیخته تر و داناتر شوند اینگونه آینده روشنی خواهیم داشت افرادی که علاوه بر مباحث تئوری مسلط بر مسائل عملی هستند و با شایستگی هر مسئولیتی که به آنها سپرده می شود به بهترین شکل ممکن انجام می دهند.

یکی از علت های پیشرفت و توسعه کشورهای پیشرفته در زمینه علمی تمرکز روی آموزش عملی و تئوری در کنار هم و دقت بیشتر روی مبحث آموزش عملی است. از مدرسه تا دانشگاه هر گونه آموزشی با اهمیت و توجه بسیار بالا زیر نظر اساتید توانمند و تحصیل کرده می باشد. نهایتاً کسانی که وارد عرصه ی شغل می شوند با توانایی کار عملی هستند.

متأسفانه در کشورهای در حال توسعه آموزش ها جنبه تئوری دارند دانش آموزان و دانشجویان و جویندگان علم و دانش و آینده سازان کشور ناتوان در زمینه کار عملی هستند. دانش آنها به روز نیست و متأسفانه سرمایه انسانی جامعه دچار سردرگمی و ضعف در آینده کاری خود هستند.

4- کمبودهای آموزشی :

یکی از نشانه های ارتقاء کشورها و به نوعی مهمترین عوامل توسعه آنها، آموزش همراه با پژوهش می باشد. چون موجب افزایش بهره وری در بخشهای گوناگون از جمله بخش اقتصادی آن کشور خواهد شد و شاهد یک جهش اقتصادی می شود. اگر پژوهش کم اهمیت فرض شود و برای آن هزینه نشود، در آینده باید هزینه ی گزاف تری را متحمل شوند.

در این درس و سایر دروس دانشگاهی کمبودهای آموزشی احساس می شود که بارها و بارها اشاره کردیم بحث آموزش تئوری و کتاب محور و عدم استفاده از تکنولوژی و فناوری می باشد و دروس آزمایشگاهی نیز جنبه تئوری دارند و اهمیت شایسته ایی به آموزش آنها داده نمی شود.

دانشجویان در طول چند سال تحصیل صرفا واحدهای درسی را خوانده و پاس می کنند و در پایان در زمینه شغل که جنبه عملی بیشتر پررنگ تر است دچار مشکل هستند. بسیاری از واحدهای درسی هم مفید نیستند و هیچ کارائی درست و کاربردی ندارند و با رشته تحصیلی دانشجو همخوانی ندارد و باید نگاه ویژه ایی به آنها شوند و دروس بی اثر در دانشگاه حذف و به جای آنها دروس موثرتری جایگزین شوند.

آموزش نرم افزارها و برنامه های مختلف با توجه به رشته تحصیلی دانشجویان و با توجه به علم به روز دنیا بسیار کمرنگ است هرگونه آموزش عملی نادیده گرفته می شوند و امکانات آزمایشگاهها و کارگاه های عملی اندک و تجهیزات به روز نیستند.

در این درس دانشجویان باید با نرم افزارها و برنامه های که امروزه کشورهای دنیا برای ویرایش و ارائه پایان نامه ها- تحقیقات و پژوهش های علمی- مقالات علمی- استفاده می کنند آشنا گردیده و به شکل کاربردی و عملی آموزش ببینند. برای داشتن افراد با دانش و فرهیخته نیاز به زیرساخت های آموزشی غنی و به روز داریم.

دانشجویان در رشته های مختلف تحصیلی باید به دانش روز دنیا آگاه باشند که لازمه این امر آموزش صحیح در دانشگاه و امکانات و تجهیزات کافی است. آزمایشگاه و کارگاه ها با تجهیزات قدیمی و فاقد کارایی لازم و نا کافی

وسایل الکترونیکی ناسالم و کم همه اینها امور آموزشی را دچار وقفه و موجب ضعف دانش شده است. پیشرفت میسر نیست جز اینکه این کمبودها و نواقص برطرف شوند و عزمی راسخ برای رفع این مشکل می طلبد که نظرخواهی از دانشجویان و افراد تحصیل کرده و اساتید بهترین راه حل می باشد. در زمینه ارائه شفاهی نیز کمبود های آموزشی وجود دارد از جمله تجهیزاتی که برای ارائه نیاز است که یا اصلا وجود ندارند یا قدیمی و از کار افتاده و به روز نیستند. برای دفاع از پایان نامه ارشد و دکتری - برای سمینارها - نیاز به تجهیزاتی داریم که همه کشورهای پیشرفته دنیا از آنها استفاده می کنند. همه اینها نیاز به تهیه در مرحله اول و آموزش دارند که نهایتا نتیجه کار به بهترین نحو ممکن رخ بخورد. داشتن امکانات و تجهیزات به روز و پیشرفته در دانشگاه ها و موسسات علمی موجب دلگرمی و انگیزه در دانش آموختگان و اعتماد به نفس آموزشی و افزایش سطح دانش و علم جامعه می شود.

پس برای پیشرفت و توسعه در زمینه علمی نیاز به زیر ساخت های آموزشی که شامل کتب های درسی که توسط افراد حرفه ای و با دانش نوشته یا کتب های با سطح دانش بالا و به روز ترجمه و در اختیار دانشجویان قرار داده شود. و همچنین مدارس - دانشگاه ها - موسسات آموزشی - پژوهشگاه ها مجهز به بهترین و به روزترین تجهیزات و امکانات شوند و آموزش ها از حالت صرفا تئوری دور و همراه با آموزش های عملی شوند. کتاب های درسی سالانه با نظر سنجی از اساتید و دانشجویان بازنگری و ویرایش شوند.

اصلی ترین کمبود های آموزشی ما نبود کتب های پیشرفته و به روز - نبود امکانات آزمایشگاهی و کارگاهی - افراد دلسوز و فرهیخته که دانش خود را در اختیار دیگران قرار دهند - واحدهای درسی غیر مفید و غیر موثر که سالهاست تدریس می شوند و هیچ بار علمی ندارند - آموزش تئوری و خسته

کننده که فاقد علم و دانش هستند و فقط برای گذراندن آن دروس و گرفتن مدرک مورد نظر هستند همه اینها باید با دقت و ریزینی بازنگری و اصلاح شوند.

در غیر این صورت هر کس در این چرخه آموزشی قرار گیرد دچار مشکلات زیادی خواهد بود و اگر خود شغل تدریس که بسیار مهم و سرنوشت ساز است را انتخاب کند هم اینگونه به آموزش کهنه و فرسوده و تئوری خود ادامه می دهد و هرگز این نظام آموزشی پیشرفت نمی کند و تحصیل کرده های کشور در هر دوره ایی فقط مدرک دریافت کرده و فاقد علم و دانش عملی و کاربردی خواهند بود و اینگونه مدرک گرایی در جامعه رواج پیدا می کند که پوچ و خالی از هرگونه علم و دانش می باشد. دانشجو به جای حس محوری و مدرک گرایی باید به سمت پاسخ دادن با مسائل بنیادی کشور برود تا با مورد استفاده قرار دادن آنچه که آموخته است به نوعی بتواند شادابی علمی خود را حفظ کند.

5-توقعات آموزشی دانشجویان :

دانشجویان و نیروی تحصیلکرده جزء منابع انسانی و ارزشمند برای پیشرفت و رشد هر جامعه ایی هستند. باید در آموزش و پرورش این گروه توجه شایانی شود. سال هایی که به تحصیل علم و دانش پرداخته می شود بسیار طولانی هستند. 12 سال دوره تحصیلی در مدرسه و 4 سال دوره کارشناسی و مقاطع تحصیلی بالاتر همه سال های عمر نیروی انسانی است که باید با آموزش های اصولی و تجربی و کاربردی همراه باشد و این سرمایه گران مایه برای آینده شغلی خود آماده شود که نیازمند زیرساخت های آموزشی بافکرو اندیشه و حرفه ایی و پیشرفته است و باید از تجربیات کشورهای پیشرفته و موفق در این زمینه بهره ببریم.

این قشر توقعاتی دارند که باید به آنها توجه ویژه ایی شود چرا که در آینده کشور سرنوشت ساز هستند و باید مورد توجه و پیگیری باشند. دانشجویان توقع دارند که از تجربیات کشورهای توسعه یافته در امر آموزشی استفاده شود و آموزش ها عملی و تجربی شود.

اساسی ترین و اصلی ترین توقعات آموزشی دانشجویان که نیاز به اصلاح دارند و آفت آموزش و پرورش ما هستند شامل این موارد می باشند:

اصلاح سیاست های غلط آموزشی و به روز نبودن منابع کتب های درسی و ترجمه کتاب های به روز و نویسنده های توانمند و فرهیخته دنیا.

حذف فرهنگ مدرک گرایی و گرایش به سمت آموزش های تجربی و عملی: موسسات علمی - مدارس - دانشگاه ها باید به آموزش اهمیت دهند و تمرکز بر آگاهی و دانش تجربی و عملی داشته باشند.

خواندن و گذراندن واحد درسی امری تکراری در آموزش ما می باشد که باید به واحدهای درسی ضروری و مفید پرداخته و باقی حذف شوند.

آموزش یک طرفه و یک سو دانشگاه تدریس توسط استاد و بی اثر بودن دانشجو در کلاس درس: کلاس درس باید با نشاط و دوطرفه و جای بحث و گفت و گو بین استاد و دانشجو باشد.

عدم استفاده از فناوری به جای کتب درسی: در کشورهای پیشرفته در مدارس و دانشگاه ها فناوری جایگزین کتب درسی شده است. این موجب می شود که هم شیوه استفاده از فناوری را یاد بگیرند هم با جستجو کردن در فضای اینترنت آشنا شوند و هم محیط آموزشی را جذاب تر می کند. استفاده از فناوری و تکنولوژی لپ تاپ-اینترنت-تبلت به جای کتب های درسی اثربخش تر است.

انجام تکالیف غیرمفید و برگزاری امتحان و آزمون برای ارزشیابی دانشجویان: ارزشیابی دانشجویان از طریق امتحان و آزمون همان خواندن و قبول شدن و گذراندن چند واحد درسی کاری تکراری است که سالهاست در مدارس و دانشگاه های ما پایدار است باید نحوه ارزشیابی ما به سمت کار عملی تجربی رود در آینده شغلی کار عملی کار است نه آزمون های بی فایده که در کشورهای پیشرفته کم رنگ شده است. تکالیف کسل کننده و بی اثر باید حذف و شیوه کار با فناوری و تکنولوژی جایگزین شود.

عدم توجه به فعالیت های تجربی و کار گروهی و فردگرایی: متأسفانه توجه به تدریس تئوری محور موجب فردگرایی در محیط آموزشی شده است که این آفت پیشرفت کشور است. جامعه موفق نیاز به نیروی انسانی آشنا به تعامل و همفکری و کار گروهی دارد.

تدریس دروس غیرمفید و منسوخ شده در دنیا که در نظام کشورهای در حال توسعه تدریس می شود: بسیاری از کتب درسی سالهاست در کشور ما تدریس می شوند که در کشورهای دیگر منسوخ شده اند. این یعنی دانش ما به روز نیست و افراد تحصیل کرده ما عقب تر از باقی افراد تحصیل کرده کشورهای دیگر هستند و در تعامل با آنها دچار فقر تحصیلی هستند.

تجهیز آزمایشگاه ها و کارگاه ها و استفاده از امکانات امروزی و به مقدار کافی برای دانشجویان موجود باشد هر دانشجو به طور مجزا از آنها استفاده کنند.

هرگونه آموزشی با توجه به رشته تحصیلی دانشجویان فقط در محیط دانشگاه فراهم باشد اینگونه دیگر نیاز به موسسات آموزشی که سال هاست باز شده اند نیست. مدارس و دانشگاه های دولتی و بدون هیچ دریافت پول و شهریه مکان آموزش اصولی و تجربی هستند. متأسفانه دانشگاه ها و مدارس و موسسات آموزشی پولی پایه و اساس آموزش ما را دچار افت تحصیلی کرده است که شعار پول پرداخت کنید آموزش ببینید درحالی که با هزینه گزاف باز هم فقط مدرک بدون هیچ بازده تحصیلی مفید نصیب دانش آموخته می شود. آموزش باید رایگان و حرفه ایی باشد چرا که دانش آموختگان هر آنچه را فرا می گیرند در نهایت در اختیار توسعه و پیشرفته کشور می گذارند پس منفعت اصلی برای جامعه می باشد که باید نیروی انسانی را که سرمایه هر کشوری است حفظ و حراست کند.

مسائلی که مطرح شدند همه و همه مشکلات آموزشی کشور می باشند که قشر تحصیلکرده را دچار یاس و ناامیدی کرده است که باید توجه اساسی به برطرف کردن آنها شوند. اگر به توقعات نیروی انسانی توجه نشود باعث دلسردی و فرار مغزها می شود. فرار مغزها پدیده ایی است که سال ها گریبان کشورهای در حال توسعه را گرفته است که متأسفانه باید ریشه یابی شود. آموزش ناکارآمد و منسوخ شده و سنتی و عدم توجه به نیازها و توقعات قشر تحصیلکرده و عدم وجود زیرساخت های آموزشی صحیح و حرفه ایی وضعف مدیریتی در زمینه آموزش و پرورش موجب از دست رفتن نیروی انسانی و فرار مغزها شده است.

6- نتیجه گیری:

موفقیت روزافزون علم در شناخت جهان هدفدار و قانونمند که با تکیه بر ابتکارات خلاقیت‌های به ودیعه نهاده شده از سوی خدای متعال در وجود بشر و بهره برداری از قدرت شگرف اندیشه آدمی صورت گرفته، فضای زندگی جدیدی را برای انسان‌ها به ارمغان آورده است.

این فضای جدید و این تمدن نوظهور که خود برخاسته از تعاملات عمیق میان تمدنی و میان فرهنگی است، موجد خواست‌ها، نیازها، اندیشه‌ها مسائل و مشکلاتی است که به نوبه خود توسعه علم و اندیشه را می‌طلبند.

در این مسیر اندیشه‌های ژرف در قالب پژوهش‌های بنیادین صورت بحث پذیر به خود می‌گیرند و دستمایه انجام پژوهش‌های کاربردی می‌شوند تا خواست‌ها و نیازها را پاسخ گویند و راه‌حل‌های بهتر و بیشتری برای مسائل و مشکلات جوامع بشری پیشنهاد کنند و همین جاست که نقش موثر و سهم بسزای بخش تحقیقات در روند تحولات جوامع آشکار می‌شود.

تحولات زندگی بشر نشان از گسترش روزافزون اهمیت علم و تحقیق دارد، به ویژه کشورهای صنعتی و در حال توسعه با آگاهی از نقش پژوهش در خلق فن آوری و شتاب‌دهی برای توسعه، عمده توجه خود را مصروف تقویت و ارتقای بخش تحقیق نموده اند. از این روست که می‌توان گفت بین پیشرفت بخش تحقیق و شتاب توسعه فراگیر و پایدار در هر کشور ارتباط مستقیم برقرار است.

نقش پژوهش در توسعه همه‌جانبه پایدار چنان برجسته و انکارناپذیر است که می‌توان آن را بدون تردید نیروی محرک توسعه در همه حوزه‌ها اعم از فرهنگ، اقتصاد، سیاست و جامعه دانست. اما علی‌رغم اعتراف و اذعان نسبت به اهمیت مقوله پژوهش، این حوزه با دشواری‌های ساختاری و عملکردی فراوانی مواجه است که نیاز به توجه ویژه ایی دارد.

توجه به نیازها و توقعات دانشجویان و آینده سازان این کشور نقش مهمی در پیشرفت و تعالی جامعه دارد. اهمیت به آموزش نیروی انسانی جوان کمک شایانی به بالا رفتن سطح علم و دانش این مرزوبوم خواهد کرد. اصلاح قوانین سنتی و قدیمی آموزش و پرورش و به روز کردن نظام آموزشی کشور قدم اول برای رسیدن به این هدف می باشد. توجه به آموزش کشورهای توسعه یافته و پیشرفته و کمک گرفتن از تجربیات آنها هم بسیار کمک کننده و راه گشا می باشد.

جوانان و افراد باتجربه و مسئولین دلسوز در کنار هم به کمک علم و دانش و توانمندی های خود می توانند باعث شکوفایی و پیشرفت نظام آموزشی کشور شوند.